

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă ese de 2 ori: Mercuree si Duminecă, Foi'a, candu concedu ajutoriale. — Pretiul: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu $\frac{1}{2}$ galbini mon. sunatòria.

Anulu XXXVI.

Se prenumera la postele e. si r., si pe la DD. corepondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 6.

Brasovu 1 Februarie 20 Ianuarie

1873.

Brasovu 1 Fauru 1873.

Dela 18 incependum in camer'a deputatilor Ungariei se serbeză lusuri olimpice: cuventari lungi cu elegantia retorica urmăza totu mereu la desbaterea gen. a budgetului. Intre alti in 23 Ian. tienu si primu min. Slavy una, combatendu pe cei ce nu aflara cu cale urcarea darei, cu descrierea Eldoradului starii proprietarilor, a satenilor si a orasenilor: ca satenii -si instruēza mosiele, si se pōrta acum o economia mai intensiva, orasianii se imbotatiescu dearondulu, decandu s'au desfintiatu cechurile. — Numai aristocratii -si reintendu starile. Dér' se mai spunemu d. ministru si adeveruri pipaite din mediul poporului, care in urm'a celoru 3 ani trecuti pucinu manosi si mai multu sterili ajunse a mai mori de fōme, si se află silitu a -si incarcă mosiile de datorii pentru hran'a vietii, ér' parte mare si au vendutu, dér' nu instruitu mosiele, ma si pucinile fructe culese dupa munca li se vendura de catre executorii de dari, remanendu la sōrtea celoru traitori din mana in gura; apoi dieu nici orasianilor nu le va fi mersu cu multu mai bine, ca domne multi se plangu, ca nu -si potu vinde marfele si fabricatele, cu tōte, ce facu. Si totusi se se mai urce darea! — Se se urce, dér' numai la maghiari, la aristocrați, ca mai numai ei tragu foloseli budgetului. Ei suntu cu sic volo, sic ju-beo. —

In sied. din 25 Ian. pertractanduse asupra petitiilor diverse, intre altele veni la rondu si petitiunea alegatorilor din Hatieg: ca d. Ilie Macellariu alesu acolo deputatu, se se provoce din partea dielei, că se -si dè protocolul de alegere la presidiul casei deputatilor. Comisiunea de petitiuni face propunere, că inainte de tōte se intrebe cas'a pe miu. de interne: déca in Hatieg s'a facutu alegerea de deputatu, si cas'a primi propunerea comisiunii. Despre dep. Petru Nemesiu nu se aude nemica, că cum n'ar' neci fi in dieta, si ce mai multu pōte se faca, de ar' mai fi si dicee, dōuedieci cu elu, de catu se dica „igen“ séu „nem“; pentruca nu scimu noi, cum se regalisă deputatii romani in 1867/8, cari -si expiā atunci peccatele prin Pest'a, candu cutedia a vorbi că romani pentru drepturile nationali politice? Nu li s'a disu, ca in diet'a din Pest'a nu representa nece unu deputatu natiunea s'a, ci numai complexulu, numai cerculu unui comitat, districtu ori scaunu alu maghiariei, dér' că romanu nu e suferit se vorbescă neci unu neci odata? Apoi ce ne ar' mai si folosi se inmultim numerulu deputatilor maghiari, pana candu nu ni se recunoscă mai antaiu dreptulu nostru national politico, cum l'amu exercitatu pana dupa actulu de incoronare din annulu 1867, candu că factoru nu mai poteam fi despojati de dreptulu avutu. Asta e lupt'a pentru dreptu care nulu potemu castiga decatu intr'o Transilvania autonomica, unde avemu dreptu si că romani, nu numai că maghiari. In Pest'a nu se pōte suferi romanu că romanu, ca-ce acolo e oficin'a centralismului maghiarisoritoru. — Apoi cati insi cu Tisza ne manasera la Bucuresci, déca vremu se remanemu si se viamu că romani? Si totusi ér' ei ne prepanu de centrifugali, pentru ca ne luptam pentru dreptu national politico in concertulu centrului statului Ungariei! —

Marosmenti in „Kelet“ nr. 23 din 29 Ian. a. c. inca vine cu o falca in ceru si cu uu'a pe pamentu si condamna pe dep. Macellariu dela Hatieg, si Muresianu dela Nasendu, ca -si batu jocu de increderea, care li s'a datu cu alegerea, pentruca nu mergu la dieta; elu condoléza cercurile acele dōue alegatōrie, ca au cadiutu sub papuculu passivistilor; dér' numai gubernulu pōrta vin'a la aceasta stare plina de rusine, ca s'a portat u pre indifrentu cu caus'a romanilor amanand'o de pe o dipe alta, panace acum se afia romanii mai aplecati a se alatura catra malcontenti decatu ori si candu. „A venit pronunciamentulu, a venit passivitatea inaugurata la Mercurea, dice „Kelet“, si regimulu a tacutu? — Ba destulu ne a tereit u pela Muresiu-osiorheiu si pe calea catra criminalu, déra romanulu totudeuna s'a luptat u multu pentru limba decatu pentru viatia. Marosmenti apoi imputa regimului, ca dupa ce incepura luptarile activistilor, de ce a tacutu si nu ii a sprijinitu, pentruca écca acum Macellariu si Muresianu le jóca fest'a passivista, si elu acum a ajunsu la absurd, din causa, ca min. presied. a totu amanatu negotiatiile de invoiéla cu metropolitulu din Blasiu si de alta parte si concederea convocarii congressului, dupa care n'ar' fi urmatu acésta cerbicia. In fine trage luarea amente a min. de interne, că pelunga indrumarea respectiviloru n'a respectarea legei, se nu amane a pune la cale adunarea congrsesului, prin a carui decisiune se se incungiure asemenei casuri scl. Acésta vorba o intielegemu. Dér' nu s'a mai urgitatu si deadreptulu respunsu dela min. la memorandulu din Blasiu, de asta véra? —

Publicamu aci cugetarile unui june romanu asupr'a temei suscitare in art. din nr. 2 alu „Gazetei“. Acésta o facemu din trei cause, antaiu, pentruca „resunetulu“, care 'lu lasamu se urmeze, este prim'a voce din mediuloculu junimeei nōstre la art. numitu, apoi, fiinduca mersulu cugetarilor sale e obiectivu si principialu si in fine pentruca contiene unele idei bune, cari in presente occupa pretot. Cu tōte aceste inse ne pare reu, ca nu putem si cu totulu de parerea onor. nostru teneru. Misiunea junimeei nōstre mai cu séma nu o putem intielege asia, că se sté retrasa, cu manile in sinu si se astepte apropiarea in sboru a cetei porumbiloru fripti. Tenerii intre ei, că si betranii intre densii, precum tenerii si betranii intreolalta nu potu fi solidari fara a lucră, si fara că lucrarea acésta a loru se fia dirésa spre unulu si acelasiu scopu. Vedemu ca on. nostru teneru nea intielesu numai in parte. In nr. venitoriu vomu dā deslusirile nōstre mai detaiate in cestiunea acésta „delicata“ si speramu, ca vomu potē ajunge la o intielegere buna si cu onor. nostru teneru corespondinte.

„Resunetu“ la art. „Betranii si tenerii nostri“.

Articululu amintit, ce e dreptu, este scrisu cu multa conoscentia de causa si totu atat'a bunavointia, inse cu pré multa, cu nemeritata crutiare. Si tocmai pentru aceea din partea juniloru adeveratu romanu nu pōte remané fara observatiuni.

Deci, de si nu sum inestratu cu indelungate experientie varie ale respectivului autoru, to-

tusi că june romanu, cutediu cu aceeasi bunavointia, cu asemene intentiuni sincere, a da la art. on. betranu unu resunetu, dupa cum mi lu si optesce conoscienti'a si anim'a.

Betranii si tenerii se paru a fi avutu asemene parte din observatiunile binevoitorie, inse in urma totusi tenerii suntu provocati a si redica degetele, a pronuncia „veto!“ (?) alu loru si a conjura pe betrani, a nu mai continua calea apucata, a reintorna de pre potec'a ce ne duce pre toti la malulu abisului. Justa, déra mare, cutediata dorintia! Delicata cestiune!

Tinerimea in anii rari de miscare nationala a fostu totudéuna la culmea chiamarii ei, astazi inse . . . Alta observare grea. Vomu incerca a face la tōte acestea obiectiunile nōstre sincere si impartiali, pre catu se pōte in pucine si ne inmultite cuvinte.

In tempuri rele séu de suferintia, pana candu si umerii betraniloru, ai barbatiloru natiunii insirati unulu langa altulu fara diferintia si siovaire, erá muruln, dupa care intrég'a natiune in iubire si solidaritate luptă si suferie, tinerimea inca a fostu la locul seu si si a implinitu modestele sale de torintie cu scumpetate, cu promptetia; inse nici candu nu a esitu din firea sa, cutediandu a ataca, a sparge insusi acestu muru, acésta solidaritate ce lu apera; la nici o eventualitate, fia fostu catu de neasteptata si teribile, n'a esitu din marginile iubirei si spriginirei reciproce. Astufeliu tinerimea in anii de eterna memoria 1848—9, pre cum recunoscă si autoriu betranu, cu zelulu cerutu, cu focul necesariu a persistat in implinirea nn numai a chiamarii si detorentiei sale ci si in executarea intreprinderilor mai onerose . . . Si cei mai multi din acesti scumpi, din acesti neuitati, din acesti teneri au cadiutu cu peptulu accoperit u de rane; au sangeratu sub spadele, funiele si torturtele . . . inimiciloru.

Venira anii 1860, 1863/4, 1869. Tinerimea ore dormie?

Totu de una, pana candu betranii erau un'a in cugete si fapte, tenerimea inca era gat'a, pe petoare si usiură si indulcea sarcinele si intreprinderile parintiloru.

Si fia convinsi betranii si parintii, ca tenerimea romana, petrunsa de sacr'a si sublim'a ei chiamare, in fiacare momentu, că cele din numitii ani, nu se va afia nepregatita. Cu asemenea resolutiune, constantia si perseverantia se va sacrificia pentru binele natiunii si alu patriei.

Astadi inse ce poftiti de la tenerimea romana? astadi, candu se pare, ca flagelulu geniului nostru a cadiutu cu atat'a vehementia a supra plesiloru si caruntiloru; Astadi, candu unii predica mai in fia care diua si sustienu cu mani si petoare, rancoare, invidi'a, inmodestia, tratarea neestetica de pre o parte, de pre alta parte nu se infiéra a documenta abundantia sa de veninuri, neincetandu cu doctrinele de neconstantia, vanitate si goletate de anima si creeri; éra altii escelédia prin lene, transavia, vacillare, vulpenia nemultiamitória. Astadi, candu unii betrani, din necasulu loru provoca din nou hidra d'abié liniscita, ur'a confessionale, isbindu si desbinandu in drépta si in stang'a; provocandu absurd'a si urtiós'a certa si delacerare intre confessionali, pentru că prependeduse scumpulu tempu

cu astufeliu de frecari de risu si batujocura, la moment de actiune sositu, la diu'a d'a ne consultă si otari, fratii d'unu sange si d'o sorte, éra se o patimă că in an. 1872, plinu de ocara si blasphem. Astadi, fara indoieala tempuri forte critice din ori ce punctu de vedere, astadi candu reciprocitatea de iubire si stima sincera, candu solidaritatea si armonia intre betranii nostrii se vede a fi astufeliu de palida, umbr'a celei trecute, astadi si intre astufeliu de dorerose impregiurari ce doriti dela innocentia vostra junime!?

Dóra se ve urmedie, se ve compatiméscă séu se ve blasteme? Ba nu, neci un'a din téte, si cu neci unu pretiu!

De si betranii suntu cei cu experientie, cei cu inventatiure multe si cei mai maturi, tenerimea totusi nu va urma faptele, cari nu potu fi spre binele si inflorirea natiunei. Tenerimea, de dragul betraniloru, neci nu se va desbiná ne certă, ci va stá retrasa, cum sta astadi, privindu la betranii si la faptele loru că se inventie a cunoscere si distinge, a judeca si lucra, ferinduse dupa potentia de rele si pecate, de neghina si buruiene.

Cum altumentrea am poté conjurá pe betranii nostri, cum altumentrea li amu poté pronunciar „veto“ alu nostru, de catu sfasiati de dorere se simu mai multu spectatori patienti pana la finea jocului stricatosu, tienendu neclatitu de devis'a si principiulu: „Tenerimea romana in veci solidaria spre salutea si mandri'a natiunii si a patriei!“

I. V. B.

Fagarasius in 22/1 1873.

(Capetu.)

COPIA „Onorabilelui presidiu alu comitetului clubului nationale in loco.

Domnule presiedinte!

La insarcinarea clubului nationale prin chartia sa doto 8 Dec. 1872 nou m'am grabitu a respunde missiunei nationale, ce a-ti binevoitu a-mi concrede; Am esit in 13 si 14 Dec. la facia locului, că se vedu macaru in parte realisanduse principiulu adoptatu de noi, si de intréga inteligint'a si indreptiatii romani din districtulu nostru, adunati in douse numerose adunari la Iuliu si Octob. 1872. Déra cu durere nationale sum silitu se ve aducu unu resultatu tristu, care devine si mai tristu, candu ve voi mai spune, ceea ce si d-vóstra, sum convinsu ca sciti, ca tocmai aceia, cari adoptasera principiulu passivitatii, si carii in prim'a linia erau chiamati nunumai a nu infige cutitulu in sinulu mamei, déra erau obligati chiaru a remané si la bine si la reu cu natiunea, care ii a laptatu si crescutu, pote cu multe necasuri. Am constatat'o acést'a dle presiedinte! la facia locului. Am mai constatatu inca, ca administratiunea intréga intregulita lucra in contra natiunei in favórea strainisimului. Coruptiunea de susu pana josu. Acestea in generalu, intru in detailuri:

1. In comun'a Todoritia sosindu, -mi spuse primariulu si cati-va ómeni, ca Maday ungurulu li a datu 90 fl. v. a. pre lenga promisiune de mai multi bani, de voru tiené cu elu. Mai pe detaiu intielegere cu primariulu, si cu alti cati-va fruntasi mai cu séma censualisti, ca-ci cu boiarii nu mai pote nime vorbi; pentrua pretutindenea suntu toti beti si forte demoralisati.

Censualistii mi au promis, ca ve voru tramite declaratiunea subscrisa de cati-va ómeni cu fric'a lui Dumnedieu, catu de multi i voru gasi. Intr'acea écca Benedek, altu unguru, care ambla corsesindu dupa deputatia cu unu banderiu intregu, si cu musica, cu totu feliulu de ómeni adunati parte in adinsu, parte din intemplare de pretutindinea. Vediendu eu atata coruptiune, si misielia, si incendiandu tréb'a nationala primariului si docentelui Renghiea m'am retrasu catra Mandra.

2. In comun'a Mandra am adus lucrul acolo,

de s'a porntu subscriserie inca de facia fiindu in cas'a bravului docente Lazaru Comisia.

Credu, ca dela Mandra ve voru veni mai multe dieci de subscriseri, macar cu pretorele renegratu Iacobu Popescu a amenintat pre ómeni si corumpendui, dupa cum mi au spusu ómenii publice in amiadie mare, ca li au disu: „Ve poruncescu eu, că szolgabirau, se alegeti, si se tieneti cu Maday, ca ve dau la unulu cate 2 fl. v. a., si tie dascale 5 fl. v. a., de unde nu, santeti ai dracului, ve perdeti téte drepturile“.

Ecce dle presiedinte! ce face administratiunea! Ecce dle presiedinte! ce era se accepte acum natiunea dela unu omu, care a traitu pe la scola mai numai cu ajutoriulu natiunei, si alu colectelor romane.

3. In comun'a Reusioru inca nu intrase coruptiunea, gratia preotului de acolo Samuele Gramă, docentului Ion Pica, si forestianului comunale Avram Gramă, si inca a catorva ómeni de omenia. M'am intielesu cu densii si cu notariulu din Ileni, care administra si in comun'a asta, si mi au promis, ca voru subscrisie declaratiunile in numeru mare.

Acestea suntu, dle presiedinte! informatiunile ce vi le potu da dupa excursiunea, ce am facutu in susu disele comune, avansate la apretiurea dvostre si a natiunei, cu cea mai mare conscientiitate.

Fagarasius in 15/12 1872.

Ionu Dimu Petrascu m. p.
directorele scólei radunegru.“

COPIA. „Prea onorate dle advocatu Arone Densusianu.

Subscrisulu primindu onorific'a insarcinare a prea onoratului clubu nationalu din Fagarasius, cu durere trebue se ve marturisescu, ca venindu atatu Benedek catu si Maday cu bani si vinarsu, poterile mele puse de a face ceva in urm'a insarcinarii au fostu forte debile, pentrua neci judele, nici alti nu au vrutu se-mi asculte cuvintele mele, si asia nu am potutu face nimica.

Todoritia in 1/12 1872.

A. Mijea m. p.
teologu absolutu.“

COPIA. „Domnule advocatu!

Protestele nu le-am potutu scrie din causa, ca noi subscrisii de catu se cademu in criminalu, dupa cumu ne-a spusu dlu Romanu advovatu(!) mai bine ne alipimu pe langa activitate, si acést'a ti-o facemu cunoscutu escusandune si adeverindu, ceea ce am disu, mai susu cu subscriserea propria.

Buciumu in 16 Decembre 1872.

George Neacsu m. p.
jude.
Ioane Jurcuiasiu m. p.
Davidu Vrabia.
prin I. Dobrinu m. p.
parochu“

Dómne, pana candu mania ta mai sufere traditorii causei nationale pentru spurcatulu interesu de mercenari corruptibili si corrumpatori! Grati'a posteritatei va fi plina de binecuvantari pentru cei solidi in caracterulu romanu, pe cari nemica nu i frange spre a vinde interesele causei nationali. Gratia si descoperitorului acestoru coruptiuni si maraviglie demne de argatii strainilor si de judii natiunii sale. —

Din apropiarea montelui „Surulu“

ni s'a traftu nesce Reflecziuni la articululu „Afaceri scolastece“ din numerii Gazetei 86—89 anulu trecutu.

De órare aceste reflecziuni pre de o parte sunt pre lungi, ér' pre de alta nece nu au decatuit unu interesu partialu, ér' replicatorii suntu atinsi numai per tangentem, lu-comunicam si noi numai in estrasu. —

Reflecziunile se adopera a returna mai multe

assertiuni din articululu „afaceri scolastece“, si anume: „Nu am dice nimicu, déca d. corespondente s'ar' fi tienutu de regulele descrierei (facandu pre istoricul scólei din Orlatu) si nu si s'ar' fi permisul prea multu si anume: déca anonimulu istoricu:“

1. Nu s'ar' fi facutu conclusiune falsa dela scóla si inventatorii din Orlatu la téte scólele si inventatorii granitiareni,

2. Nu si s'ar' permite a plange in publicu sórtea trista a inventatorilor granitiaresci sub actual'a conducere, fora a fi competentu séu indreptatut la asia ceva,

3. Nu s'ar' batujocori cu inventatorii granitiaresci, numindu de una parte „frati colegi“ si „fientie nevinovate“, ér' de alta lasandu indirecte a se intielege in publicu, ca inventatorii granitiaresci servescu cá instrumente desnationalisatore unei superioritatii per eminentiam desnationalisatoria si

4. Nu s'ar' mistifica unele adeveruri si fapte, parte cunoscute, parte intemperate in present'a inventatorilor granitiaresci“.

La punctul 1 arata pre calea lunga a citelor, cum coresp. afacerilor scol. au facutu o conclusiune falsa, si anume: Vedi on. publicu! era necesariu din punctu de vedere publicu romanu a presunta cu tota fidelitatea si sinceritatea notele, cari caracteriséza scólele granitiaresci“ etc.

La punctul 2 respingu subscrisii inventatorii deplangerea sórtei lor, pentrua densii nui sciu motivulu. Din dialogulu unui inventatoriu cu unul dintre superiorii scólelor granitiaresci nu urmează periclu pentru toti inventatorii granitiaresci. Apoi incat u dice corespondentele anonimu; „ca de vomu urma unele méthode, va fi vai de noi“ dechira subscrisii ca metodulu, ce li s'a recomandatu, e rationabile, si din convingere propria lu voru si urmă, pentrua neurmandulu ar' fi vai — de scólele ce le conduce.

Spre dovedirea punctului 3, citéza inventatorii subscrisi circulariulu comitetului cu Nr. 218, unde se recomenda eforielor scolastece, că se ajutoréze pre inventatorii in spesele itinerali pana la Orlatu la participarea conferintelor inventatoaresci, pentrua folosulu acelor conferintie cade in folosulu scólelor granitiaresci. In Orlatu inventatorii intru-niti au avutu cuartiru si costu gratuitu. Mai incolo nu primesc inventatorii granitiaresci subscrisi titul'a de „fientie nevinovate“, fiindu o batujocura, de óreca densulu dice ca institutele granitiaresci suntu de limba si aspiratiuni straine: asia dér' si inventatorii ce servescu in ele incéta a mai fi fientie nevinovate, servindu in detrimentulu natiunei romane.

Restórnă subscrisii inventatorii mistificatiunea, ca scólele granitiaresci ar' fi institute de limba si aspiratiune straine, cu 13 §-fi din „Normativul privitoriu la organizarea inventamentului in scólele granit. centrale“ care §-fu demanda: „limb'a de propunere pe cea romana“.

Incatusu pentru temerea d. coresp., ca scólele granitiarie eschidu beseric'a dintr'ensele, se provoca la § 12 din „Normativu“ unde intre studiale prescrise figuréza si doctrin'a religiunei si a moralei; ma inca comitetulu remuneréza pre preotii catecheti deosebitu.

„Alte mistificatiuni se reduc la anumite persoane din comitetu. A disputa cu anonimulu coresp. asupra acelor'a nu suntu competenti“.

Subscrisi:

„Augustinu Deganu, Elia Chirila, Iosifu Popu, Ioane Popu, Eftimiu Urianu, Ioane Bordia, Danile Pandrea, George Vasu si altii, inventatorii granitiaresci“.

ROMANIA. Bucuresci 29 Ian. n. 1873.

In adunarea deputatilor Romania se discute asupra proiectului de lege pentru modificarea codicelui si a procedurii penale cu multa seriositate.

In sied. din 15 Ian. Presied. adunarii citi respunsulu imperatesei Eugenia, datu la adres'a Camerei. Respunsulu exprime recunoscientia imperatesei la espressiunea gratitudinei pentru servitale, ce le a adusu repausatulu imp. Napoleonu III ginte romane, si asocianduse la dorerea ei caméra Romania i a adusu pretiose consolatiuni.

Senatul Romania a representatu similiu gratitudinei catra repausatulu imperatu cu expresiuni si mai viue si mai generali. In sied. camerei din 12 Ian. disese D. Georgiu Bratianu, ca Napoleonu I a voit u ne da Rusiei, ér' in 1867 al Salisburgu Napoleonu III. a voit u anexa Ro-

mani'a Austriei, dupa cum sustine organele cele mai acreditate ale Europei, si camer'a totusi vota adress'a de consolatiune; acum vine senatulu si in sied. din 13 Ian. 1873 vota mai in unanimitate asemenea adresa. Romanulu nu e unu poporu exoficu in Europa, care se n'aiba aspiratiuni a trai in eternitate, acesta li o garantéza si sympathia latinitatii occidentale; peccatulu nostru fù, ca nu ne am incordat de multu a propaga sympathiele nostre catra natiunile sorori si a le provoca forta incetare la unu federalismu unitariu in tòte cestiu-nile de viatia. Astadi reparamu si aceste erori, si succesulu mai bunu alu repararii ni lu garantéza, afara de diuarele „La Confédération latine“ con sede in Campidoglio, si „Daci'a Traiana“, care -si anuncìa esirea in Rom'a si cu 1 numeru si esu la lumina, ... chiaru si senatulu Romaniei, care recunoscce acesta missiune lu si conjuramu se o implinesca cu aeca scumpata, care o pretinde viati'a nostra. Ecce pentru exemplu cum se vorbi in senatulu Romaniei sied. din 13 Ian. 1873:

D. Desiliu, luandu cuventulu, areta ca astadi, tinendu-se prim'a siedintia dupa vacanta luata, nu pote ascunde durerea ce a impartasit uiera candu a primitu scirea, ca illustrul imperatu Napoleon III, protectorele poporelor apasate si creaturele unitatii romane, a trecutu din acesta vietia. Romani'a pana la 1854 nu era de catu una jucaria a strainului, si guvernulu ei a pururea nu putea fi de catu unu instrumentu orbu alu vointiei celui mai putinte. Romani'a ince dupa 1854 fu radicata cu una mana generosa d'unu altu poporu latinu frate, inainte mergatorele civilisatiunii europene, dupa initiativ'a reposatului imperatu.

Nu putemu uita cuvintele solemnite rostito din inaltimea tronului Franciei: „Numai prin acestu poporu, dise imperatulu, civilisatiunea va prendre radenci in Oriinte si Romania va fi unu puternicu bulevardu alu Occidentului“, cuvinte cari au remas aduncu sapate in animele tuturor Romanilor si eterne ca si corona de stanci a muntilor Carpati. Prin urmare lui ei detorim recunoscinta in particularu si nobilei Francie in generale, c'amu redobandit uatoria si drepturile ab-antiquo, unitatea, secularisarea monastirilor inchinate si chiaru dinastia actuale; prin elu astadi facem parte din concertul europeu, ca statu suveranu si cu concursulu binevoitoru alu puterilor garante; elu n'a putut remane indiferente la plangerea nostra cand conferintia din 1866 ne impunea doui domni si doue adunari, astfelu ca tiera, trecundu peste acestu actu, Napoleon III, atatu de generosu catre noi, a 'nchisu tòte potecile reu-voitorilor si faptulu constituantei s'a aprobatu ca unu fait accompli. Aceste acte maretie au facutu ca Romanii se'i pòrte acea recunoscinta eterna. Nu numai noi, d-lorii senatori, — dice d. Desiliu — suntemu aceia cari venim a marturisi cultulu si adoratiunea catre densulu si catre Francia, ci suntu tòte poporele liberate si create prin puternica sea mana. Nu e de tagaduitu ca numele seu, geniulu si titlurile sele au lasatu unu golu insemnatu in acesta lume. Dèca Romania vine astadi se aduca omagiele sele pe morimentulu imperatului, nuva uita ca Francia si republic'a chiaru n'o va acusa ca scie a fi recunoscator. Romania deru, perdendu pe Napoleon III, ei remane de sprijinu Francia cu ori-ce forma de guvernua va avé, pentru ca sangele apa nu se face: intru atatu de recunoscatoru e Romanulu, in catu scie se marturisescu recunoscinta chiaru atunci candu omulu nu mai este la putere; acesta este meritul Romannului. Terminandu, d. Desiliu cere, print'r'una motiune, ca tòte corporile constitutive ale Romaniei se iea doliulu pentru 10 dile; éru imperatesei Eugenia se se trimita una adresa de condoleantia!

Senatulu, suspendendu siedintia pentru 11 minute, ca se se consulte, a ajunsu la resultatulu unei motiuni ca biroului se tramita imperatesei si finlui seu acea adresa care s'a si votatu mai in unanimitate.

Ambitiunea nostra cea sacra si naturale de a ne lupta pentru limba si dreptu politico national, aici in Transilvania nu e desierta, ca dèca nu adi, mane totu vomu trebui se reesimu victoriosi chiaru si in poterea rudeniei nostre cu sororile latine, numai se nu incetam a renasce prin acelea tieri interesele si ingrijirea comuna, de sangele comunu. —

Noutati diverse.

— Din locu bine informatu ne aflam in pusetiune a rectifica scirea imprumutata din diuaria: ca Domnisióra Aurelia fi'a Excelentiei Sale D.

L. V. Popu ar' fi fidantata cu D. adv. Munteanu, ca ce nu e adeverata. —

— **Balu** pentru ajutorarea studentilor mizeri in casu de morbu se tiene in Blasius in 8ª Fauru a. c. E frumosu, e imbucuratoriu a mesură progresele si filantropice, d'er' si telelalte acolo, unde spiritulu de asociari le procreaza. Din nemic'a se nascu lucruri neprecalculate din unirea poterilor!

— **Balulu Reuniunei** fem. rom. se tiene Marti in 5 Fauru in redutu; intratulu 1 fl. 50 cr. de persona.

— Casatori'a archiducesei Gisela se va celebra in Aprilie a. c. — „Espositiunea interna-tionala din Vien'a“ va fi visitata de catra multi din principii domnitori, cari fura invitati parte directu de catra imperatulu, parte prin ambasadorii austriaci respectivi. Asia se astépta pe finea lui Iunii imperatii Germaniei si Rusiei: Wilhelm ad. merge in Mai la visita in Petrusburg, de unde va veni insocitu de Tiarulu. In lun'a lui Mai regele Italiei si principele de Wales alu Angliei, caror'a le va urma vice-regele Egipetului. Asemenea voru veni si principii Germaniei, intre cari regele Bavariei va fi si la nunt'a archd. Gisela, apoi regii Belgiei si Olandei. Presedintele republicei franceze Thiers voiesce a visita espositiunea in Iunii si s'a si inchiriatu pentru elu de catra ambasad'a francesa unu palatiu privatu. Sau escusatu, ca nu voru puté veni pana acumai numai sultanulu si regii Greciei, Spaniei si Svediei.

— Dupa cum ne asicura diurnalulu englesu „Times“ diverginti'a intre Rusia si Anglia in cestiu-nea Asiei centrale, nu este mare. Pertractarile au unu caracteriu amicalu, scrie „Times“. „Visita contelui Schuwaloff si tonulu celu impaciuitoriu alu presei suntu garanti'a pentru o aplecare multiumitorie a cestionei confiniale. Sub orce impregiurari Anglia ve trebui se sustiena independint'a Persiei si a Afghanistanului. —

Din limbagiulu „Timesiului“ se pote deci conchide pentru pace. Anglia nu mai suntu ómeni, cari se se incerce asia lesne in unu resboiu si inca cu Rusia — ca dovada la acésta ne pote servi cestionea Alabamei.

— (Arestare). In nòpte din 26 I. a. s'aurestatu in Vien'a toti membrii consiliului de administratiune alu reuniunei centrale austriace de zidiri si in diu'a urmatore fura predati judicatoriei. In cartile societatii predate procurorului de statu, s'aflatu multe resaturi. — Insieratoriele se facu astadi in diu'a mare si mai pe facia. Dèca organele respective politiene-si ar'da mai mare silintia si nu s'ar' face cate-o data, ca nu vedu, societatea mare ar' fi ferita de multe societati mici si pericolose, precum e cea susu numita.

— Seminariulu pedagogicu din Gotha in Germania. Mai multi juni din tiér'a grecésca, cari in tiér'a loru voru fi aplicati de invetiatori populari, au intratu in seminariulu pedagogicu din Gotha pentru a se califica. Spesele le pòrta erariulu grecescu. Intre seminariele pedagogice nemtiesci, renumele celui'a din Gotha a mersu mai departe.

— Instructiunea nu pote fi, de catu nationala. Reuniunile invetatoresci din Brodulu ungurescu si din Gaya in Ungari'a de sus, unde pre-cumpenesce elementulu slavu s'a incorporatu cu reuniunea generala a invetatorilor din Moravi'a. Instructiunea, nepotendu fi de catu nationala, urmeza ca si invetatorii numai nationalminte se potu calificá. Acésta au incredennatu pre numitele reuniuni slovacesci die Ungari'a, ca tracundu peste marginile tierii unguresci, se se afiliez la reuniunea unei tieri, ce politicesc e straina, dar nationalminte e mai corsangéna („Lum.“)

— A esitu de suptu presa in Bucuresci „Anatomia generale“ de C. N. Chabudianu, doctoru in medicinai Partea I. Elementologie, cu 31 figuri silografiale. Recomandam a acosta lucratu atatu de folositore pentru studinti din licee si din facultatile de sciinte. R.

— **Noue musicalia.** In Pest'a, la bolt'a de musicalia a proveditorilor Taborszky et Parsch au aparutu mai multe piese noue musicalia.

Pentru pianu, cu patru mane: Tisza Aladár. „A fiatal szinházlatogató“. 3-ik füzet. Tihany Ostroma. Báthory Maria. Benyovszky 1 fr.

20 kr. Gyöngyök a magyar nép dalaiból. Kis sütök a nap. Kis kómárom. Kilenczet ütött az óra. Gyere be' rozsám Korczmárosné. Mikór en. Beszegödtem. Meg ne mondja 3. brosura 1 fr. Népszerű csárdások Legjob és legujabb gyütemény 2. brosura 1 frt. 50 kr.

Pentru pianu, cu dòue mani: Badarezewka Thecla. La Prière exaucée Reponse a la prière d'un vierge (A meghallgatott ima. dálasz a szüz imájára) 50 kr. Boyer F. Fischerlied (Halász dal) 30 kr. Ghys H. Air du rois Louis XIII 50 kr. Hess I. Ch. Où vas-tu, petit Oiseau? (Hová szalz te kis madár?) Revenie 50 kr. Richards B. Op. 4 Herz mein Herz warum so traurig. (Szivem, szivem, miért vagy oly szomorú) 50 kr. Victoria. Nocturne 50 kr. Seyler. es Scherzo 1 frt. Székely Imre 25-ik magyar ábránd. Repülj fecském ablakára. Ert a kerek pusztát járom én. Nepdalok felett 1 frt. 50 kr. 27-ik magyar ábránd. Be szomor ez ar élett én nemekem. Be sok falut, be sok várost bejártam. Nézz rozsám a szemembe. Népdalok felett 1 frt. 50 kr. Szenfy, Gyula kis ábránd kedvelt nép dalok felett 1 frt.

Jocuri si Marsiuri pentru pianu cu 2 mane:

Deutsch Willy Weltschmerz Polka Mazur, 5b kr. Fahrbach Philipp jun. Op. 78 Theresienstädter Kinderball-Tänze Walsu 80 kr. Op. 79 Froh im Kreise. Polka française 50 kr. Schneball-Quadrille 60 kr. Farkas Miska Tünder Illona. Polka-Mazur 50 kr. Krohn W. Pester Leben Polka-Mazur 50 kr. Langer C. In der Pause Polka schnell 50 kr. Rosenzweig W. Rothe, Rothe, Rothe! Polka française. Seifert A. Op. 83 Hovéd Defilir Marsch 60 kr. Op. 84. Muzzi Polka française 50 kr. Op. 91 Damen Huldigung Polka française 50 kr. Strobl H. Telegrafische Depeschen Walzer 80 kr. der fesche Schani Marsch 50 kr. Tisza Aladár. Scorpio Csárdás 60 kr. Tarna vize lassan folyik medrében. (Csak titokban akartalak szeretni . . !) Csárdás 60 kr. Zapf Antal Rákoczy induló Berlioz Hector utan 50 kr.

Cantece pentru una voce cu acompaniamente de Pianofórtle.

Jeiteles Ignatz Két eredeti magyar dal. Kerekes András. A csösz kincse 1 frt. Schubert Franz Op. 1 Erlkönig. (Eji rém) 50 kr. Wanderer (A vándor) cu testu ungurescu si nemtiescu.

Musicaliale acéste suntu cu cea mai mare grisia si cu elegantia studiata adjustate, in catu DD. provediatori facu cu ele unu mare servituu pentru propagarea artei musicale si a gustului intre poporulu ungurescu. Melodiósele bucati de tota man'a se intrecu unele pe altele a deveni poporali si a se intr'duce prin cercurile familioru spre a lati gustulu musicii din propunere si intreprindere serioasa; spre a lati si propaga gustulu respectivui muzice intre popora. —

Asteptam, ca si dintre romani se se apele tenerii si la artea tipografica si litografica, pentruca numai asia va poté inainta edarea de opuri atatu sciintifice, literarie, catu si artistice, intre romani; si numai asia se potu propaga, candu pelanga indemnulu zelului nationale va concurge si interessulu professional la edarea si propagarea loru. Cati tipografi, cati librari avemu in Austro-Ungari'a intreprindetori la asia ceva? Ecce peccatulu celor, ce nu se apléca la totu feliulu de muzici si arte, ne va arunca dupa usile celor intreprindatori. —

Banc'a generala de asecuratiune reciproca

„TRANSILVANIA“.

Publicatiune.

Cuponulu la actiunile fondului nostru de intemeiare, care decade in 1-ma Februarie a. c. c. n., se va solvi la cass'a nostra centrala de aici catu si la directiunile nostre tienutale cu 1 fl. 20 cr. val. aust.

Sibiu in Ianuariu 1873.

Directiunea generala
a bancrii gen. de asecuratiune reciproca
„TRANSILVANIA“.

Publicare de licitație.

Pre temeiul decisiunii tribunalului reg. din Lugosiu d^o 11-lea Ianuariu 1873. N^o-rul 8261; se face acăsta cunoscutu tuturor, cumca in 24 Fauru a. c. si in dilele urmatōrie la licitație publică totu-dēuna la 9 ore inainte de mediadi prin aversiune său cu redicata si intregulu (per Bausch und Bogen) negotiatori^a său bolt^a de speceria respective marf^a mestecata ce se afla in bolt^a repausatului Iova Popoviciu, fostu locuitoru si comerciant in Lugosiu, — se va vinde.

Pretiul eschiamarei va fi sum'a de 17840 fl. data de I. B. Popoviciu la licitație prima, si in privința acestei sume se cere depunerea vadiului de 10% — observanduse totuodata, ca pretiul insemnat in inventariu face sum'a de 17835 fl. val. aust.

Condițiile mai de aproape pentru casulu candu s'ar' vinde duchianulu cu radicata si intregulu se potu vedé la dlu advocatu Dr. Ioanu Majoru că curatorele lasamentului acestuia.

Totu-deodata se face cunoscutu, cumca de nu se va poté vinde duchianulu cu intregulu, se voru vinde marfurile cu bucat^a pre lenga bani gat^a totu la acăsta licitație si cumca licitație se va tiené in cas'a repausatului N-ru 10, ce e situata langa edificiului comitatului.

Din siedinti^a tribunalului regescu din Lugosiu siedinta in 11-lea Ianuariu 1873.

Alesandru Makáj
presedinte

In and
notariu

Nr. 174—1872.

3—3

E d i c t u .

Din partea subscrisului executoru r. judicialu se aduce prin acesta la publica cunoscintia, cumca cu resoluție incl. curți judecătoresci r. cu datu Brasovu 30 Nov. 1872 nr. 8656 sa concesu libera licitație a asia numitului edificiu praetorial din Satulungu (Secele), care este proprietate a comunelor Satulungu, Cernatu, Türkös si Baesfaleu si care se afla improtocolata sub nr. Protocolului fund. 47.

Pentru luarea inainte a licitației judecătoresci de realitate acestea de edificiu se ordenesa terminul pe 10 Februarie 1873 inainte de prandiu la 10 ore la facia locului si acăsta sub următoarele condițiuni:

I. Cas'a acăsta se va striga cu 8000 fl. a. v. si sub acestu pretiu nu se va primi imbiare de altu pretiu mai micu.

II. Fia-care licitatoru său imbietoriu are mai antaiu a depune că vadia 10%, care dupa ce sau finit licitația se va computa licitatorului ultim in pretiul cumparaturii, éaru celorlalți licitatori se va da indereptu indata.

III. Cumparatoriul realizatii acesteia are se depuna in man'a comisariului diumetate din pretiul cumpararii cu vadiu socotitu la olalta in restempu de 15 dile, éar' a doua diumetate din preuna cu 6% de interes computata dela diu'a licitație in restempu de 3 luni.

IV. Cumparatoriul din diu'a licitație intra in posesiunea realizatii cumparate si in partea lui vinu tōte folosele realizatii, inse totudeodata are de a purta si sarcinele ei.

V. Cumparatoriul are obligamintea a purta din propriile sale averi tōte spesele, ce voru esi din vendiarea cassei acesteia, precum si cele midiulice si cele ne midiulocite; Apoi transpunerea său spesele si tasele transpunerii si ale incorporarii.

VI. Din diu'a in care va lua in proprietate realizatia tōte periculele privescu pe cumparatori.

VII. Dupa esolvirea pretiului cumpararii precum si a taxelor de transpotocolare se va da concesiunea cumparatoriului pentru de a se incorpora realizatia acăsta pe numele seu propriu.

VIII. In casu candu cumparatoriul n'aru satisface pe deplinu condițiilor respective, ar' a mana a depune pretiul cumpararii, atunci vadiu-mulu se va dechiară că perdu si realitatea se va licita de nou pe spesele si in periculul cumparatoriului.

Brasovu in 23 Dec. 1872.

Executorul regiu judecătorescu
Fridericu Immer m. p.

Nr. 3340 ex 1872.

1—3

Escrivere de concursu.

Pentru unu stipendiu Romantiaianu de 63 fl. v. a. prin renunciarea lui Basiliu Borgovanu devinindu vacante, prin acăsta se scrie concursu pana in 25 Februarie a. c. st. n.

La acestu stipendiu potu concurge: 1 numai aceli teneri studenti, cari suntu nascuti in Transilvania, 2 cari au in studia calculi de eminentia si portare morale buna.

Dintre concurrenti voru ave preferintia ceteris paribus celi de origine nobili si consangeni piului fundatoriu.

Dela concurrenti se cere, că testimoniale scolarece alaturande la cererile loru concursuali se le dé in origine, ori in copia autenticata, ér' atestatele de paupertate se fia provediute, pre lenga subscriverea antistie comunali si a parochului respectivu si cu subscriverea oficiului politicu de cercu, ér' in cetati si opide cu subscriverea parochului si a antistie cetatiene ori opidane. Cererile concursuali, astufelui pregatite se se substerne pana in terminu prefisat la acestu consistoriu metropolitanu.

Blasius, din siedinti^a consistoriului metropolitan gr. cat. de Alb'a-Iulia si Fagarasiu tienuta la 11 Ianuariu st. n. 1873.

Simeonu Popu Mateiu
notariu consist.

Nr. 1232/Of. C.

3—3

Concursu.

Spre ocuparea posturilor de notari si vice-notari in cercu Monorului districtului Naseudului conformu Art. de lege XVIII ex. 1871 § 67 leg-com. si anume.

a) Pentru unu notariu in comun'a mare Monoru cu salariu anualu de 400 fl. si quartieru naturalu.

b) Pentru unu notariu cercualu alu Cercului notariale Budaculu romanu, de care se tienu comunele Budaculu romanu, Ragla, Nusifaleu, Santiona si Sieutiu cu unu vice-notariu cu locuintia notariului in comună Budaculu romanu, ér' a vice-notariului in Nusifaleu, cu unu salariu anualu de 700 fl., din care are a se plati si vice-notariulu si si quartiru.

c) Pentru postulu de notariu cercuale alu cercului notariale Gledin, de care se tienu comunele Gledin Rusimunti si Murareni cu locuinta in Gledinu cu unu salariu anualu de 460 fl v. a. se scrie prin acăsta concursu pana in 8 Fauru 1873.

Doritorii de a occupa ver-care den aceste posturi, voru ave de a si asterne suplicele loru bine instruite pana la terminu defisat la subscrisulu jude procesualu in Monoru.

Monoru in 8 Ianuariu 1873.

Oficiul procesual.

(pl. 6 fl. 30) Cincia,
jude procesual.

Nr. 30 ex 1873. 3—3

Concursu.

Spre ocuparea postului:

1. de notariu cercuale in notariatulu Mocodu,

la care apartiene comunitatile Mocodu, Mititei si Runcu cu salariu anualu de 400 fl. v. a. cu residenția si cuartiru liberu in Mocodu..

1. de notariu cercuale in notariatulu Zagra, la care apartiene comunitale Zagra, Poieni, Suplai-si Gaurenii cu salariu anualu de 400 fl. v. a., cu residenția si cuartiru liberu in Zagra, — se esecrie prin acăsta concursu pana la 12 Februarie 1873.

Doritorii de a occupa ver-care din aceste statii, au a 'si inainta la subscrisulu suplicele timbrate si provediute cu atestatele prescrise de calificatiune pana la terminu defisat.

Mocodu in 14 Ianuariu 1873.

Dela judele cercului Zagrei

Toma Hontila
jude cercuale.

Nr. Univ. 11 1872.

2—3

Concursu.

Dela universitatea natiunei sasesci in Transilvania se scrie prin acăsta concursu pentru ocuparea postului alu doilea de invetiatoru primariu pentru limb'a germana, (eventualmente si maghiara) pentru istoria si geografia la institutulu de economia rurala.

Aptitudinea formale pentru scolele medie are a fi dovedita, ori pentru limb'a germana, ori pentru geografia si istoria.

Invetiatorii, cari posedu deodata si destoiniciu de a propune invetaturile si in limb'a maghiara priimescu unu salariu anualu de 1000, una mii fiorini.

Invetiatorii, fara de acăta aptitudine, priimescu unu salariu anualu numai de 840, optu sute patru dieci fiorini.

Dealtumintrea pre lenga egal'e destoinicia se prefera acel competenti, cari voru dovedi canoscinta de tōte trei limbile.

Petitiunile de concurentia au a fi tramise la universitatea natiunei sase in Sibiu pana in finea lunei lui Februarie 1873, franco.

Că terminu de intratu in servituu se defigă prim'a Aprile 1873.

Sibiu 13 Decembrie 1872.

Din siedinti^a universitatii
natiunei sasesci.

In contra orce tuse inovechita, regusiala, inflamare, dureri de peptu, dureri de gotu si tuse magaresca, prin partile sale constitutive, care nu le mai cuprinda altu syropu, midilocul celu mai sigur e

Syrupulu albu de peptu de plante

de

Dr. med. Hoffmann.

Pentru Brasovu tiene depositu in sticle à 2 fl. si 50 cr. d. I. B. Popoviciu, la „Canele albu". 1—

Cursurile

la bursa in 24 Ian. 1873 stă asia:

	Galbini imperatesci	—	—	fl. —	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	—	8 "	66 1/2 "
Augsburg	—	—	—	107 "	50 "
Londonu	—	—	—	108 "	90 "
Imprumutulu nationalu	—	—	—	71 "	80 "
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	—	67 "	25 "
Obligationile rurale ungare	—	—	—	79 "	"
temesiane	—	—	—	77 "	25 "
" transilvane	—	—	—	" "	"
" creato-slav.	—	—	—	" "	"
Actiunile bancei	—	—	—	961 "	"
creditalui	—	—	—	332 "	50 "